

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

60. An in poenas dictæ Bullæ incidant Clerici tam agentes, vitium sodomiticum, quam patientes? Et an casus reservatus Sodomiae extendatur solum ad agentem, & non ad patientem? Ex p. 2. tr. 17. & Misc. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

§. 1. **R**espondeo negatiue, & ita in terminis dicit Bellochius in *praxi de cas. res. p. 2. q. 1. n. 210.* Azor. p. 3. lib. 3. c. 19. q. 4. Salzedo in *add. ad pract. crim. Diaz. c. 88.* Iac. de Graff. in *dec. p. 1. lib. 2. c. 90. n. 11.* Rodriq. in *sum. p. 1. c. 208.* Floron. de *cas. res. part. 2. cas. 7. n. 8. & 9.* Sayr. de *conf. lib. 6. cap. 1. 2. n. 23.* Campanile in *direct. iur. Canon. rubr. 1. c. 2. 2. n. 14.* Ledef. in *sum. tom. 2. tract. 27. c. 15. concl. 4.* Zanard. in *Theol. part. 2. prac. 6. c. 9.* Chapeauilla de *cas. res. c. 15. q. 3. p. 2.* Finellius de *cas. res. cas. 9. n. 6.* Coriol. de *cas. referu. p. 2. cas. 9. n. 26. in fin. Filiuc. tom. 1. n. 17. c. 7. n. 127.* Aloyf. Ricc. in *praxi. tom. 3. resol. 6. 2. n. 2. & p. 1. ref. 9. 2. n. 2.* Prosper. de August. in *add. ad sum. Quaranta. vers. Sodomia.* Suar. de *conf. disp. 3. 1. sect. 4. n. 21.* Et ratio est, quia quando lex prohibet aliquod delictum, intelligit de delicto consummato; sed quando semen intra vas non immititur, non dicitur sodomia consummata. Ergo, &c. Maior patet ex auctoritate c. *hac autem dist. 5. de pen. & ex l. 1. §. hac verba, ff. quod quisque iuris.* Minor probatur ex communi DD. sententia, qui asserunt non esse perfectè sodomiam, quando masculus habet rem cum masculo, si non emittat semen intra vas. Vide Regin. *to. 2. lib. 2. c. 3. sect. 1. c. n. 49.* Sanch. de *mar. tom. 3. lib. 10. disp. n. 13.* & alios.

2. Hinc rectè deducitur ad incurrendum casum referuatum sodomiæ, necessarium esse, vt semen intra vas effundatur, sin aliter, non erit propriè sodomia, & per consequens, nec casus referuatus. Ita Bonac. de *matrim. quæst. 4. punct. 11. n. 2.* Finellius de *cas. res. cas. 9. num. 6.* Chapeauilla *cap. 2. §. quæst. 2.* Graffius *tom. 1. lib. 5. conf. 3. num. 20. de adulter.* Homobon. de *cas. res. part. 2. cap. 4. sect. 5. & in exam. Eccles. part. 1. tract. 7. cap. 38. quæst. 114.* vbi asserit, tunc sodomiam esse casum Episcopo referuatum, quando delictum est consummatum, & perfectum, quod accidit, quando seminatio facta est in vase obsceno; vel etiam, ex multorum sententia, si membrum ex partibus pudendis extrahatur, & extra vas semen effundatur. Quæ quidem vltima verba sunt valde adnotanda, licet aliqui contrarium sentiant; nam in tali casu sodomia non est consummata, sed attentata. Ergo non est casus referuatus; sicut etiam non erit casus referuatus, si membrum intra vas ponatur per multum spatium temporis, incipiendo, & prosequendo actum sodomiticum, sed semen non effundatur. Vide Molfes. in *sum. tom. 1. tract. 7. c. 20. cas. 9. num. 109.*

RESOL. LX.

An in penas dictæ Bullæ incidant Clerici tam agentes vniuersi sodomiticum, quam patientes. Et an casus referuati sodomiæ extendantur solum ad agentem, & non ad patientem? Ex part. 2. tract. 17. & Milc. 3. Ref. 64.

§. 1. **A**firmatiuam sententiam amplexus est Aloyf. Riccius in *praxi tom. 3. resol. 57. n. 7.* Floronius in *tract. de cas. res. p. 2. cas. 7. §. 1. n. 6.* & Coriolan. *tract. de cas. res. part. 2. cas. 9. §. 10. n. 130.* quia tam Clericus agens, quam patientis dicitur sodomiam perpetrare: vnde iura, penas infligunt contra sodomiticos, loquuntur, tam in agente, quam in patiente, vt constat ex auctoritate *l. cum vir. C. de adult. §. 1. in auth. non luxuriantur contra naturam;* & rectè quidem, nam in correlatiuis dispositum in vno censetur etiam dispositum in alio ex illis. & ita Bonac. *tract. de matrim. q. 4. punct. 11. n. 2.* Finellius *tract. de cas. referu. cas. 9. n. 5.* & alij, putant in casum referuatum sodomiæ, incurtere tam agentem, quam patientem.

Tom. I.

2. Sed in contrarium posset aliquis dicere, patientes non posse propriè dici sodomiticos, sed molles, iuxta illud D. Pauli *1. Cor. 6. neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubitores regnum Dei possidebunt.* Vbi glossa sic exponit, quam sequitur D. Thom. in *1. 2. q. 138. art. 1. ad 1.* & Caiet. in *sum. ver. mollities. in fin. vbi asserit, quod molles dupliciter dicuntur, vel quia patientes sunt cum aliis, vel quia peragunt in se pollutionem voluntariam.* Deinde tum ex diuersitate vocabuli, tum ex diuersitate pœnæ, tum ex grauitate secleris adest magna differentia inter agentem, & patientem; nam maius est peccatum agentis, quam patientis, vt notauit D. Antonin. in *sum. part. 3. tit. 17. cap. 17. §. 4.* & in foro contentioso, maior pœna imponitur agenti, quam patienti. Vnde Iac. de Graff. in *pract. cas. res. lib. 1. cap. 11. num. 7. §. 26.* putant, quod referuatio casus sodomiæ extendatur solum ad agentem, & non ad patientem. An verò hæc opinio sit probabilis, iudicent viri docti.

Sup. hoc inf. in Ref. 65. §. Quæro sciendo, & in aliis eius annot.

RESOL. LXI.

An Clericus sodomiticum crimen admittens semel, vel bis, aut ter incurrat penas supradictæ Bullæ? Et an sit denuntianda mulier, quæ semel maleficium fecit, aut superstitionem, nisi sapesit hæresim? Ex part. 2. tractat. 17. & Milc. 3. Ref. 65.

§. 1. **A**firmatiuam sententiam tenuit Azueed. *lib. 8. recop. leg. 1. tit. 2. l. n. 12. & 23.* Io. de Vela de *penis delict. c. 33.* Ceuallos in *tract. de cognitione per viam violentiam. p. 2. q. 87. n. 4.* Ignatius de Salzedo in *add. ad pract. crim. Bernardi Diaz. c. 8. lit. C.* & post illum nouissimè Flauius Cherubinus in *compend. Bullarij, conf. 7. 2. Pij V. schol. 2.* Ex Theologis Aldrete in *discip. relig. lib. 2. c. 15. §. 5. n. 8.* & hanc sententiam probabilem vocat Ledef. in *sum. p. 2. tract. 27. c. 17. n. 15. concl. 4.* Ratio est, quia si in laicis huius criminis frequentia minimè desideretur, quare in clericis idem non erit iudicandum?

2. Deinde, licet Pontifex in hac Bulla vtatur hoc verbo *excentes*, tamen Pontifices in Canonicis decretis, tam rigidam, & exactam verborum proprietatem obseruare non solent, & Pius V. in Extrauag. confirmat aliam editam anno 1. sui Pontificatus, in qua non verbo *excentes*, sed *perperrantes* vsus est. Ergo, &c.

3. Sed nimis rigida sunt hæc; ideo negantem sententiam docent communiter DD. Hi sunt Medius in *tract. de sacris Ordinibus, cap. 22. num. 9.* Belloch. in *praxi de cas. res. p. 2. q. 1. n. 217.* Homob. de *cas. res. p. 2. c. 4. sect. 5. cas. 9.* Graffius in *dec. p. 1. lib. 2. c. 90. n. 12.* Rodriq. in *sum. p. 1. cap. 208. n. 2.* Floronius de *cas. res. p. 2. cas. 7. §. 1. n. 9.* Sayr. de *conf. lib. 7. cap. 12. num. 23.* Campanile in *direct. iur. Canon. rubr. 1. c. 2. 2. num. 11.* Zanard. in *direct. Theol. p. 2. precept. 9. c. 9.* Finell. de *cas. referu. cas. 9. n. 6.* Azor. p. 3. lib. 3. c. 19. n. 2. Nauar. in *man. c. 27. n. 25.* Auila de *conf. p. 7. disp. 4. concl. 7.* Coriolan. de *cas. res. p. 2. cas. 9. n. 25.* Filiuc. *tom. 1. tract. 17. c. 7. n. 127.* Aloyf. Ricc. in *praxi tom. 3. resol. 58. num. 1.* & p. 1. *resol. 302. num. 3.* Suar. de *conf. disp. 3. 1. Genuensis in praxi Archiep. c. 97. n. 1.* Prop. de August. in *add. ad summam, Quaranta, vers. Sodomia, l. m. 4.* & alij qui aduersus Salzedum, vbi sup. & alios citatos ab Aldrete. de *discip. Relig. lib. 2. cap. 15. §. 5. n. 26. vsque ad 34.* & Portel. in *dub. Regul. ver. Pœna, n. 6.* asserunt non sufficere vnicum lapsum, vel si bis, aut ter tale crimen commiserit; nam Bulla Sum. Pontif. infligit has penas in clericis exercentes sodomiam: at in iure intelliguntur hi, qui aliquid faciunt frequenti vsu, & continuato, sicut non dicitur

C c dicitur